

Урок з правознавства 10 клас. Клімова Г.Д.

Тема: Кримінальне право. Кримінальна відповідальність

Мета: сформувати уявлення учнів про поняття, ознаки і мету кримінальної відповідальності; розкрити та охарактеризувати особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх; виховувати правову культуру, вести профілактичну роботу з підлітками щодо попередження правопорушень.

Тип уроку: засвоєння нових знань.

Основні поняття: кримінальна відповідальність, кримінальне покарання, судимість, умовне засудження, амністія, помилування.

Епіграф: Одні злочини прокладають шлях іншим. (*Сенека*)

ХІД УРОКУ

I. Організаційна частина уроку

II. Мотивація навчальної діяльності учнів

Бесіда

1. Прокоментуйте висловлювання Сенеки.
2. Чи замислювалися ви над своїми дещо негативними проступками та їх наслідками?
3. Чи доводилося вам відчувати провину за вчинене?

III. Актуалізація знань учнів

Індивідуальна практична робота

Учні розв'язують правові задачі на тему «Кримінальна відповідальність».

Фронтальне опитування

1. Якими правовими актами України можуть визначатися дії, що є злочинними?
2. У чому полягає головна різниця між адміністративним проступком і злочином?
3. Назвіть суб'єктів злочину.
4. Хто такі співучасники злочину? Як вони визначені в ККУ?
5. Назвіть основні ознаки злочину.

IV. Вивчення нового матеріалу

Учитель. Пригадайте, з чого ми починали урок. Слова Сенеки досить добре демонструють, що злочини — це, перш за все, суспільно небезпечні протиправні діяння. Вони розхитують основи суспільства, зневажають людські цінності, кривдять людську сутність. За кожний злочин людина має нести кримінальну відповідальність. Сьогодні на уроці ми опрацюємо це поняття, визначимо його мету, підстави, ознаки.

Робота з поняттями

Кримінальна відповідальність — це один з видів юридичної відповідальності, що встановлюється державою у кримінальному законі, накладається судом на осіб, винних у скоєнні злочину.

Учитель. Кримінальна відповідальність є ретроспективною, тобто відповідною реакцією держави на вчинене в минулому порушення права.

Кримінальна відповідальність характеризується тим, що:

1. органи правосуддя мають визнати особу винною у скоєнні злочину, як наслідок — цю особу примушують виконувати негативну правову роль у суспільстві та державі;
2. державна оцінка вчиненого злочину має вираження в осуді злочинця та його діяння в обвинувальному вирокі суду;

3. вид і міра обмежень особистого (наприклад, позбавлення волі), майнового (наприклад, стягнення штрафу) або іншого характеру (наприклад, позбавлення права обіймати певні посади) обирається за встановленими межами відповідальності за скоєний злочин;
4. особа відповідає лише за реальне скоєння злочину, за який встановлена відповідальність у кримінальному законі.

Рольова гра «Екскурсія до інспекції у справах неповнолітніх» «Інспектор» знайомить учнів з особливостями кримінальної відповідальності неповнолітніх. Наводить приклади з реальних судових справ, розказує про дії служби.

«Соціолог» знайомить старшокласників із сучасними та історичними тенденціями щодо скоєння злочинів неповнолітніми, їх причинами та наслідками.

«Психолог» розповідає про причини дитячої та підліткової злочинності. Характеризує психічний стан та особливості неповнолітніх, які схильні до протиправної поведінки. Знайомить з поняттям девіантної поведінки. Проводить психологічний тренінг.

Учні-екскурсанти ставлять запитання до фахівців, наводять власні приклади, обговорюють проблеми й шукають шляхом їх розв'язання.

Робота з нормативно-правовими документами Робота із ККУ. Аналіз статей 10-11.

V. Домашнє завдання

1. Опрацювати відповідний матеріал підручника.
2. Скласти конспект за статтями Кримінального кодексу України, які регулюють кримінальну відповідальність неповнолітніх.